

AMIGOS DE CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAL N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA :

P. JOLY & J. MARTIN,

63, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aru-
ba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada
regel mas fl. 0,07½.

Kardinaal Lavigerie.

Met deelneming vermelden de eu-
ropeesche bladen van iedere richting
het overlijden van kardinaal Char-
les-Martial-Allemand Lavigerie, pri-
maat van Afrika, aartsbisschop van
Carthago en Algiers. Sommige wij-
den artikelen vol waardeering en
gloed aan zijn nagedachtenis. Wij
ontleenen daaraan de volgende bij-
zonderheden :

Te Bayonne in 1825 geboren, be-
gaf de jeugdige Lavigerie zich op
vijftienjarigen leeftijd naar Parijs
onder de leiding van den abbé Du-
panloup, die zooveel groote man-
nen voor de Kerk gevormd heeft.
In Lavigerie had Dupanloup een
zijner uitstekendste leerlingen ; op
22jarigen leeftijd werd Lavigerie
zelf reeds leermeester, daar hij aan
de Sorbonne optrad als professor
in de kerkelijke geschiedenis. Met
voorliefde bestudeerde hij de ge-
schiedenis der Oostersche volken,
en hij behoorde spoedig tot de le-
den van het comité der Oostersche
scholen, waaraan Montalembert, Ni-
colaas, Ozanam en anderen reeds
hunne tatenten ten beste gaven. In
zijn vrije uren trok Lavigerie door
de Franche hoofdsteden, overal
predikende ten gunste van het Oos-
ten en aalmoezen verzamelend. En
toen in 1859 de beruchte moorden
van Damascus plaats hadden, snel-
de hij daarheen met twee miljoen,
welke hij in Frankrijk bijeenge-
bracht had. Na in Azië Franche
missiën en scholen gevestigd te
hebben, keerde hij in 1863 naar
Frankrijk terug, waar hij benoemd
was tot bisschop van Nancy. Lang
beksleedde hij deze hooge waardig-
heid niet, maar lang genoeg om
zich vertrouwd te maken met de
kerkelijke administratie, welk vak
van wetenschap hem later zoo uit-
muntend zou te stade komen.
Vooral op aandringen van Mac

Mahon werd hij in 1867 als opvol-
ger van Mgr. Pavy tot aartsbis-
schop van Algiers benoemd. en deze
waardigheid nam hij gaarne aan,
omdat zij hem in staat stelde al
zijn krachten te wijden aan het
zwarte werelddeel, welks ellende zij-
ne groote ziel van zijn jonge le-
vensjaren af had beziggehouden.

In 1868 brak in Algerië de cho-
lera uit, en in korten tijd maakte
zij 80000 menschen tot hare slacht-
offers. Bij de cholera voegde zich
de hongersnood. Mgr. Lavigerie gaf
hier dadelijk bewijzen zijner zeld-
zame grootheid. Hij stond zieken
en stervenden bij, vroeg overal hulp
en bijstand en stichtte onmiddellijk
weeshuizen, waarin hij in een oog-
wenk 1400 kinderen bijeenbracht.
400 hiervan stierven in korten tijd,
na gedoopt te zijn. Bij de Franche
regering vond Lavigerie weinig of
geen steun ; zij gaf twee miljoen
op hetzelfde oogenblik, dat zij 500
miljoen voor Chassepot-geweren uit-
trok. Daarenboven bond zij den ij-
verigen aartsbisschop als met ijze-
ren banden, om hem de bekeering
der ongelukkige Algerijnen onmo-
gelijk te maken. Ja, zij ging zelfs
zoover, dat zij Lavigerie wilde be-
letten de door hem gevestigde inrich-
tingen in het leven te houden. De
toenmalige strijd tusschen den aarts-
bisschop met Mac Mahon, den gou-
verneur van Algerië, en Napoleon
beslaat een allertreurigste bladzijde
in de geschiedenis van het tweede
keizerrijk.

In het kort zij gezegd, dat Lavi-
gerie onder dit keizerrijk en onder
de derde Republiek door de Fran-
sche regering voortdurend verhin-
derd is de Mahomedanen te bekee-
ren ; hij heeft hun slechts stoffelijke
barmhartigheid mogen bewijzen en
zijn apostolaat in verhevering zin
mogen uitoefenen alleen over de
Europeanen.

Maar geen banden konden dezen
arend in zijn vlucht belemmeren.
Wat Lavigerie niet mocht doen aan

de kust der Middellandsche Zee, zou
hij doen in het hart van Afrika.
Hij stichtte in 1868 zijne Congrega-
tie van O. L. Vrouw van Afrika ;
deze bestond aanvankelijk uit drie
Witte Paters, welke zich in een
ouden, half ingevallen molen vestig-
den en met den kardinaal hier den
grond legden van het enorme werk,
waarvan wij de ontwikkeling heb-
ben aanschouwd. Reeds in 1879 kon
deze congregatie de eerste karavaan
van eenige paters zenden over de
Middellandsche en Rode Zeeën naar
het binnenland van Afrika ; deze
reis kostte een half miljoen. Sedert
hebben de karavanen elkander op-
gevolgd, en zijn thans de Witte Pa-
ters verspreid langs de boorden van
het Tanganyka-meer, het Victoria
Nyanza-meer enz., waar zij bloeiende
dorpen hebben gesticht, duizenden
en duizenden negers bekeerd en een
groot aantal martelaars den palm
der overwinning hebben doen ver-
krijgen.

Om het geld voor deze kostbare
werken te vinden, reisde Lavigerie
door de groote steden van Europa,
en terwijl hij aalmoezen verzamelde,
predikt hij tegelijk den kruistocht
tegen den slavenhandel. Bij vele
gouvernementen vond hij krachtigen
steun.

Ten behoeve van het groote werk
stichtte hij een notiviciaat te Mai-
son-Carrée en een klein seminarie
te St. Eugène. Beide plaatsen lig-
gen in de onmiddellijke nabijheid
van Algiers, het eerste ten westen,
het tweede ten oosten. Een groot
seminarie stichtte hij te Carthago
in Tunis, en op de ruïnen dezer oude
stad, die de kust overdekkte, bouw-
de hij nabij het seminaire de ba-
siliek van den H. Lodewijk en daar-
in nabij het hoofdaltaar het graf,
waarin hij wilde, dat zijn stoffelijk
overschot eenmaal rusten zou. Voorts
schonk hij aan de congregatie vrou-
wenkloosters te Carthago, Kouba,
Maastricht, enz. en vestigde hij de
congregatie te Jerusalem, Malta,

Rijssel, Mechelen, Bostel enz. enz.

Zijn laatste groote werk was de
stichting van de Broeders der Sa-
hara, aan wie hij de groote zand-
woestijn gaf, om hare bewoners voor
de Kerk en de beschaving te win-
nen.

Tien jaar geleden creëerde Z. H.
de Paus hem tot kardinaal en be-
noemde hem vervolgens tot primaat
van Afrika en aartsbisschop ook van
Carthago. Toen de ziekte hem be-
gon te kwellen, riep hij uit het bin-
nenland van Afrika Mgr. Livinhac
terug en maakte hem tot directeur-
generaal der missiën, waardoor in
dezen onvermoeiden prelaat aan de
congregatie de opvolger van den
beroemden kardinaal geschonken
werd.

De eerste maal trof Lavigerie de
ziekte, waaraan hij sterven zou, te
Genève, waar hij een congres wilde
houden tot vrijmaking der Afrikaan-
sche slaven. Toen dit op het punt
was van bijeen te komen, moest
het opgeheven worden tengevolge
der machinatiën der maçonnerie.
De onsteltenis hierover sloeg Lavi-
gerie met eene beroerte, en deze
heeft zich meermalen herhaald, zijne
krachten onafgeveerd slopende.
Hij was toen op weg naar Algiers
maar geen duurtje in den loop
van verleden jaar mocht hij nog
eens Carthago bezoeken en daar
wijdingen verrichten, maar sedert
leefde hij te St. Eugène om het niet
meer te verlaten. Niets echter deed
zulk een plotseling uiteinde voor-
zien. Vrijdagochtend, 25 November,
stond hij op den gewonen tijd
op en verrichtte zijne dagelijksche
bezigheden. Te 10 uren gevoelde hij
zich ongesteld en begaf zich te bed.
Van uur tot uur nam de ziekte toe.
Mgr. Livinhac, Mgr. Dusper, titulair
aartsbisschop van Damascus, de vi-
carissen-generaal, de biechtvader van
den kardinaal, een Jesuïet, snelden
toe, maar konden slechts getuige zijn

FEUILLETON.

CAPULET

Cabo di promer regimiento di guardia.

Continuación i Conclusión

Ora a volvé trascurri un cuarto di ora,
e cabo a desenvainá su sable te na mitad,
i él dici :

—“¿ Ta di loco bo kier tené mi ? ¿ Ta
ki manera esai, di boeta un cabo di guar-
dia ta corré den un carruaje, como si
fuera él ta un sefiorita ? ¿ Alto, mi dici,
afó en el acto !”

—“Trankilizá bo, Capulet ; mi ta ase-
gurá bo, koe toer cos lo salí na bo entera
satisfacción. Nos no ta falta ainda sino
cinco minuto di camino.”

—“Bien, ainda cinco minuto, ma anto
fin també na bo chanza. ¿ Ay di bo, si
aki abao tin algún traición.”

Porfin e carruaje a drentá un gran pa-
tio, su porta a abrí, i e doctor a invitá e
cabo di siguiéle sin temor alguno.

—“¿ Temor ! e palabra alí ta descono-
cida pa mi, ¿ jamás mi por a forma un
idea di su significación,” Capulet a re-
plicá, “aunke mi ta observá algo aki in-

comprensible pa mi ; ma con todo.....
vamos, nos lo mirá.”

Junto nan dos a recorrió un serie larga
di suntuoso apartamento. Capulet su
admiración a acrecentá aún más, ora nan
a yegá na un porta forrá coe terciopelo,
i koe él a mirá un señor, toer bisti coe
galón i encaje, pará alí di guardia. El
a tendé, com e señor a anunciá na voz
alto : “ Señor doctor Lacourner i señor
cabo Capulet.”

E valeroso soldá koe jamás den di más
cruda batalja a temblá, a intenta awor,
di repente, di hací media vuelta i di
buscá medio di hui bai. Ma esai tabata
imposible. Capulet a reponé su mes
anto animosamente, él a enderezéle, él a
keda inmóvil sperando tranquilamente
lo ke ta pará pa bini. Di golpi un seño-
ra hermosa, deslumbradora ta presentá
su dilanti. Su vista ta oscurecé, ya él
no ta mirá más, ma él ta tendé un voz
melodiosa koe dici coe n'ele :

—“ Señor Capulet, mi ta contenta di
mirá bo i mi ta sperá, koe lo bo ta tan
bon, di comunicá nos bo secretonan chi-
quito, pasobra nos ta animá di verda-
dera amistad pa bo. Si mi tin di doená
fé na e doctor aki, anto bo mestér ta un
gran amigo di muchá.”

—“¿ Señora..... Su Magestad
tonnerre ! mi no ta sinti bon, lo mi bisá

un disparate, pasobra mi cabez ta toer
trastorná.”

—“Sea tranquilo, mi amigo !” e doc-
tor dici. “Su Magestad sabi perfecta-
mente koe un hende por ta un bon soldá
i sinembargo un mal orador, i mi ta keré
koe aki awor lo ta di mejor di bo papiá
yanamente. Pa facilitá bo un poco den
lo ke bo tin di contá, mi tin di bisá bo
koe, pa bo conducta di ayera con respec-
to dje pobercito muchanan, mi a deduci
koe bo mes també ta tata.”

Capulet a incliná su cabez — él no a
papiá ni un sola palabra, ma un par di
lágrima a corré á lo largo di su mejilla.

—“No scondé e lágrimanan alí, nan
ta sirbi bo di honra,” e emperatriz dici
vivamente. “¿ Bo ta tata, sefior ?”

—“Sí, Señora” e soldá a contestá sin
riscá lamantá su vista, — casá mi ta, pro-
mer mes di a ser reclutá ; p'esai mi mes-
ter a abandoná mi esposa i mi dos jioe-
nan, ora nan a jamá mi bao di servicio.
—Ya di esai ta cuater anja caba. Coe
frecuencia mi tabata scirbi mi esposa,
ma mi a tahéle di contestá mi, pa miedo
koe.... Sí, Su Magestad, nos no por
sempre respondé di nos mes — i si acaso
mi muger a scirbi mi un cuaké bē :
“Nos no tin con ké comé, ó Jules ta ma-
loe — anto — Francia i emperador riba
toer — ma mi muger, mi jioenan.... ; hm,

hm, mi tabata sabi koe lo mi a papiá di
más ! — asunto concluido — casi mi no
ta cordá más riba mi cas.”

—“Esai no ta bo sentimiento, i lo ta
masjá masjá maloe di bo parte,” Jose-
phine dici ; “ma bien pronto lo bo volvé
mirá bo esposa i bo jioenan pa bo keda,
en adelante tranquilo na nan compañía.”

—“Bo kier ta asina bon, doctor,” em-
peratriz a continuá, papiando coe su mé-
dico, “di scirbí e gefe di promer regi-
miento di guardia, koe mi ta deseá di-
misión honrosa pa e honrado Capulet ;
agregá acerca, koe personalmente mi mes
lo entretené emperador alí riba.”

E doctor a scirbi, emperatriz a firmá,
i enternecé e bon Capulet a abandoná e
palacio coe e carta koe lo devolvéle su
libertad i na mes tempo recurreron pa
disfrutá di dj'ele.

—“Doctor,” Josephine dici den curso
di día coe Lacourner, su médico di ca-
becera, “bo ta un hombre precioso, i
awor mi ta convenci koe bo tin pa cada
enfermedad, un medicina casera.”

— F I N —

van het snelle verloop der ziekte; redding was niet meer mogelijk.

Het lijk is Zaterdag gebalsemd en tentoongesteld in de kathedraal van Algiers en zal in den loop dezer week naar Carthago vervoerd worden. Als Lavigerie zich in zijn paleis te Carthago bevond, bracht hij dagelijks eenigen tijd bij zijn graf door.

Hij zal daar rusten in afwachting van den dag der opstanding, in die door hem zoo geliefkoosde plaats, waar hij de handen opgelegd heeft aan zoovelen, die hij zond naar de negers aan wier bekeering zijne groote ziel dag en nacht dacht; rusten in de onmiddellijke nabijheid van het stoffelijk overschot van hen, die hun leven aan God schonken voor de redding van Afrika maar aan het bekeeringswerk niet mochten deelnemen; rusten tot God hem roept om hem in tegenwoordigheid van allen, die zullen geleefd hebben, het heerlijkste loon te schenken voor zijn heldendeugd en zijne onsterfelijke daden.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij het intreden van het nieuwe jaar bieden wij onzen Lezers de beste heilwenschen aan.

De koers, waartegen de uit de kolonie Curaçao naar Nederland, *Nederlandsch-Indië*, of de kolonie Suriname te verzenden postwissels zullen worden afgegeven, wordt voorloopig bepaald op 102 percent, dat wil zeggen, dat voor f 1. — *Nederlandsch, Nederlandsch-Indisch of Surinaamsch* Courant gestort moet worden f 1.62 *Curaçaosch* Courant.

Dit besluit treedt in werking op den 1n. Januari 1893.

Bij Gouvernements beschikking dd. 29 dezer N°. 794 is aan de Commissie tot het afnemen in 1892 van de examens, bedoeld in art. 20 van de onderwijsverordening, dank betuigd voor de door haar bewezen diensten, en

in de afnemen in 1893 van de examens, bedoeld in art. 20 van de onderwijsverordening, dank betuigd voor de door haar bewezen diensten, en

Bij Gouvernements beschikking dd. 29 dezer N°. 795 is aan de Commissie tot het afnemen in 1892 van de examens, bedoeld in de artt. 29, 32 en 45 van de onderwijsverordening, dankbetuigd voor de door haar bewezen diensten, en tot het afnemen van die examens in 1893 benoemd:

De heer J. R. G. de Veer, Administrateur van de Schoolcommissie, tot lid en voorzitter, en verder de volgende in alphabetische orde genoemde heeren als leden: F. Agterberg, K. Bonsema, A. H. van Buren Schelle, T. J. C. Buys, A. F. van den Donk, en P. Gilzing.

Bij gouvernements beschikking dd. 29 dezer N°. 796 is de heer M. J. Selhorst benoemd tot lid van de Schoolcommissie, en aan het aftredend lid, den heer Mr. Th. J. A. Nuyens, dank betuigd voor de door hem in die betrekking bewezen diensten.

Aan huurders van loketten van brieven en andere stukken op het Postkantoor wordt hierbij bekend gemaakt, dat de huurpenningen over het 1e. kwartaal 1893 tot en met den 10 Januari a. s. op dat kantoor zullen worden ontvangen.

Bij niet voldoening van den huurprijs tot op den 10n. dag van het nieuwe kwartaal zal de huur als vervallen beschouwd, en over het onbetaalde loket door voormeld kantoor ten behoeve van anderen beschikt worden.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Santos Alvarez, Bernardus M. Robiel, pl: Buena-Vista, Leonor Castillo, viuda del Monte 3, Eduard Gibson, Jose Albert Henriquez, Teodoro Horsirac, Leoncio Jansen, Lucas Jannes, Carmen Teresa Managa, R. A.

Ponce, Foo. Esteban Rangel, Lijza van der Dijs, Diego A. Arcai, Mercedes Briceño, A. A. Correa, Manuel J. Carr, Guillermo Curiel, Jurelia Blom, Carlota C. de Goico, Andries P. Da Costa Gomez, Rebecca de Lindo é hijo, Rebecca S. de Lindo, Elisa de Escobar, Rodelfina Gomes, Hermanos L. Henriquez, Maria W. de Jottig, Marten Silva Martinez voor Agustin Castro, Abegael de Mijerston é hija, Rachael W. Moreno, Maria Michilangeli, Mossos Osorio, M. P. Osorio, Abigail Pailida, Federico Puppe, T. F. Ponce, Pedro E. Peraza, Anna Maria Vilario, pl. Sta. Rosa, Benito Santano, Nicomedes Zuloaga.

Niet voor verzending vatbaar, de navolgende ongefrankeerde drukwerken respectievelijk geadresseerd aan: J. Hamelberg — St. Eustatius, Jean Pierre Tasau — San Felipe, Jose Rosa Herrera — Bonaire, Jose V. Mahri — Maracaibo, en een ongefrankeerd monster geadresseerd aan A. C. Pluijgers — Rotterdam.

NEDERLAND.

Door den Minister van Koloniën is aan de Tweede Kamer toegezonden het verslag van den heer Dr. Snouck Hurgronje omtrent de *godsdienstige politieke toestanden in A-tjeh*.

Dit stuk is bestemd om ter griffie van de Kamer te worden nedergelegd ter inzage voor de leden, onder voorwaarde van geheimhouding.

— De oorlogsbegroting van het loopende dienstjaar zal weder met een zeer belangrijk bedrag worden overschreden, zoowel tengevolge van de groote uitgaven voor de vrijwillige oefeningen in den wapenhandel, als van de kosten der detachementen, die belast zijn met de bewaking der hoeven en weiden, waar besmettelijke ziekten onder het vee heerscht. Een hoeveelheid van laatstbedoelde kosten komt echter op rekening van andere departementen.

BUITENLAND.

Rome. — Kardinaal Vannutelli, oud-nuntius te Weenen, is tot aartsbisschop van Bologna benoemd.

Kardinaal Zagliari is ernstig ongesteld. Men vreest het ergste.

— Donderdag 24 Nov: had de 2e Jubilé-audientie in het Vaticaan plaats, waarop de Paters Salezianen den Paus 7 bekeerde inboorlingen uit hunne missiën voorstelden: 3 Patagoniërs en 4 Vuurlanders; dezelfden, die op de missie-afdeeling der Columbus-tentoonstelling te Genua zijn geweest.

— Overeenkomstig de bevelen van Leo XIII, zullen de beroemde kaarten omtrent de ontdekking van Amerika, uit het museum-Borghese, evenals eene rijke verzameling van manuscripten, welke op die gebeurtenis betrekking hebben, naar de Tentoonstelling te Chicago worden gezonden. Nog eene groote merkwaardigheid zal op deze Tentoonstelling te zien zijn: het model van het origineel der St. Pieterskerk, uitgevoerd volgens de teekeningen van Michel Angelo. Met dit werk is men eene eeuw bezig geweest; het model is 500,000 fr. waard. Hoe gunstig steekt de Pausen liefde voor kunst en wetenschap af, bij den gemeenteraad van Genua, welke de handschriften van Columbus, die in haar bezit zijn, niet wil afstaan voor de Tentoonstelling.

Italië. — Crispi heeft te Palermo, het woord gevoerd, en weder getracht, de Kerk af te breken. De garantiewet, die de Paus zijne soevereiniteit heet te waarborgen, viel hij aan, en verklaarde zich voor de annexatie der kerkelijke goederen. Van de tarieven-oorlog met Frankrijk, zeide hij: "Gedurende elf jaren, dus vijf jaren vóór ik aan het bewind kwam, is deze oorlog voor ons noodlottiger geweest, dan een oorlog met kanonnen." Crispi gaf daarna een overzicht van Frankrijk's vijandige maatregelen tegen Italië. Hoewel Frankrijk er jaarlijks 100,000,000 fr. bij verliest, zet het dien oorlog met beslistheid voort. En dat zijn de vruchten, volgens Crispi, van het Drievoudig Verbond, dat derhalve in

hem, mocht hij weder eens het roer van staat in handen krijgen, geen sterk voorstander zal vinden.

Frankrijk. — Na afdoening der perswet kwam de Panama-aangelegenheid aan de orde, welke zaak ook eersdaags voor de rechtbank komt, en waarvan de minister van justitie, Ricard, verklaarde, dat hij slechts de onderdeelen kon laten behandelen, waarmede de justitie zich niet bezig houdt. Met meer vuur dan waardigheid nam de Kamer-president het woord, om te verklaren, dat hij van de Panama-maatschappij, evenmin ooit geld gevraagd als ontvangen had.

Maandag 21 Nov. heeft de kamer het debat over de Panama-zaak voortgezet. Angeliés wilde, dat de regering tusschen beiden zou komen, om een volledige ondergang der zaak te voorkomen, en verlangt, dat de regering de obligatiehouders voldoening zal verschaffen. Delahaye verlangde eene parlementaire enquête, tot zuivering van zijne eer en van die der Kamer. Ik zou, zegt hij, feiten kunnen noemen, maar ik wil niet voor verklikker spelen. Het Panama-schandaal is erger dan het Wilson-schandaal: het is een roof bij klaarlichten dag gepleegd. Onder 150 leden van het parlement, onder welke verscheidene senatoren, zijn 3 miljoen fr. uitgedeeld. Bij gelegenheid der verkiezingen hebben er ook omkoopingen met geld plaats gehad. Een gewezen minister, die heden overleden is, heeft 400,000 fr. ontvangen; van de bank van Frankrijk heeft een dagblad 20,000 fr. uitbetaald gekregen voor zijn steun. Delahaye zegt verder: De commissie, die het plan der loterij-leening te onderzoeken kreeg, was verdeeld; 5 stemmen waren er voor en 5 er tegen: de elfde werd voor 200,000 fr. omgekocht. Spreker verlangt, dat de kamer eene maatschappelijke ontsmetting zal doen plaats hebben. De openbare machten behoorren niet de sleutels achter te houden van een meubel, waar de bewijzen van oplichting in geborgen liggen. Nadat Delahaye, onder uitjouwigen der linker- en toejuichingen der rechterzijde, de spreekplaats had verlaten en het tumult eenigszins bedaard was, nam de minister-president, Loubet, het woord, om te verklaren, dat de regering instemt met het verlangen naar een volledig onderzoek; zij heeft niets te verbergen. De Kamer bepaalde daarop, dat er een onderzoek zal worden ingesteld door eene commissie van 33 leden, welke met uitgebreide volmacht zal worden bekleed.

Bij de benoeming der leden van de enquête-commissie in de Panama-zaak, werden door de kamer de leden der rechterzijde, die de benoeming eerst weigerden, weder gekozen, en verder in het geheel 23 republikeinen van alle soort, 9 conservatieven en 1 Boulangist.

— *Figaro* deelt den tekst mede van de dagvaarding van Ferdinand en Ch. de Lesseps, Cottu, Fontanes en Eiffel, om den 25 November voor het hof van appel te verschijnen, beschuldigd van sommen, uit eene leening afkomstig, te hebben verkrist en het vermogen van anderen geheel of gedeeltelijk te hebben verduisterd. Eiffel wordt vervolgd als medeplichtige.

Bn. Jacques de Reinach, betrokken bij de Panama-zaak, is zaterdag plotseling overleden; volgens de lijkschouwing, moet hij een natuurlijke dood gestorven zijn. De *XIXe Siècle* deelt mede, dat Hébard 1,500,000 fr. en de *Libre Parole*, dat de Freycinet 200,000 fr. hebben genoten. Hoe de rechterlijke uitspraak ook valle, zeker is het, dat men hier te doen heeft met groote schelmerijen, en nog wel gepleegd door de eerste personen van Frankrijk.

Duitschland. — Wat al penen zijn er in beweging gekomen, sedert de veranderingen bekend geworden zijn, door Bismarck gemaakt in de dépêche, die de Koning van Pruisen den 13 Juli '70 te Ems, gereed heeft gemaakt, in antwoord aan Frankrijk in de zaak, betreffende de candidatuur van prins Leopold van Sigmaringen voor den Spaanschen troon: de dépêche, waarop de

oorlog is gevolgd. Een medewerker van den *Gaulois* heeft thans te dezer zaak graaf Benedetti "geïnterviewd," welke destijds Fransch gezant bij de Pruisische regering was, en den Koning te Ems, nareisde. Benedetti nu verklaart, "dat Frankrijk reeds een groot diplomatiek succes bij den Koning behaald had." In het wezen der zaak wilde de Koning gaarne den oorlog; maar hij wilde door Frankrijk daartoe gedrongen zijn. Bismarck daarentegen wilde van geene concessie weten, en verlangde dadelijk den oorlog. Toen nu de concessie des Konings te Parijs bekend was geworden, vroeg men in het wetgevend lichaam, welke waarborgen de regering voor de toekomst eischen zou. De Koning weigerde toen Benedetti opnieuw te ontvangen; maakte zijne dépêche gereed, en zond die aan Bismarck. Frankrijk, niet tevreden met het antwoord, zooals Bismarck het verder gereed had gemaakt, verklaarde daarop den oorlog.

— De Keizer heeft f 5,00 aangenomen, die door een armen boer, onlangs gestorven in de Oostenrijksche provincie Carniola, bij testament aan Z. M. waren vermaakt.

— Men had gedacht dat op den socialistischen dag te Berlijn het oratorisch duel tusschen Liebknecht en Vollmar zou plaats hebben en zich reeds gespitst op heftige scènes. Daartoe is het echter niet gekomen. De beide leiders hebben hun geschil in het geheim uitgevochten en in der minne geschikt. De verbodering bleek uit een gemeenschappelijke geteekende resolutie, die bij het begin der zitting ingediend werd.

Daarin wordt gezegd, dat het congres verklaart, dat de sociaal-democratie en het zoogenaamde staatsocialisme niets met elkaar gemeen hebben. Het staatsocialisme wil slechts den staat in de plaats der particuliere kapitalisten stellen en aan het arbeidersvolk het dubbele juk van de economische exploitatie en van de staatkundige slavernij opleggen. De sociaal-democratie neemt alles aan, wat tot verbetering van den tegenwoordigen toestand der werklieden kan leiden, zonder zich van het einddoel der sociaal-democratie te laten afbrengen, want de sociaal-democratie is revolutionnair en het staatsocialisme conservatief. Beide staan onverzoenlijk tegen elkander over.

In dien zin hield Liebknecht eene rede, waarin de bekende strijdmer Vollmar nog kortelijk te berde kwam. Vollmar van zijn kant bepaalde zich ertoe, in het kort uiteen te zetten, dat hij zakelijk steeds op hetzelfde standpunt heeft gestaan. Vervolgens schetste hij op eene voor het overige ondeugende en geestige wijze uitvoerig, hoe het door Liebknecht geleide officieele orgaan, de *Vorwärts*, hem, den beproefden makker, aangevallen heeft, zonder zich vooraf de moeite te geven, om langs geloofwaardigen kant te vernemen, wat hij werkelijk geschreven heeft. Vollmar had bij zijne behendige rede de lachers aan zijne zijde en oogste bijval, toen hij waarschuwde voor eene herhaling van dergelijke onhebbelijke verdachtmaking van partij-organen.

Ook Bebel voerde nog het woord, om het standpunt van het comité tegenover Vollmar te verdedigen, maar van een bepaalden woordenstrijd was geen sprake. In de jongste zitting van het congres bestreed Auer het boycotten en ook zekere wijzigingen in de organisatie van het syndicaat. Door de drie partijen werd het verslag met groote meerderheid goedgekeurd. Besloten werd ook zich officieel te doen vertegenwoordigen op het in 1893 te Zurich te houden internationaal congres, maar geen deel te nemen aan het door de Engelsche Trade-Unions voorgenomen congres ten gunste van een werkdag van acht uur.

Belgie. — Het debat over het adres van antwoord op de troonrede, in de Belgische Kamer is afgeloopen. Het adres werd overeenkomstig de door den heer Woeste voorgestelde redactie aangenomen. Het amendement van den heer Janson, waar-

in werd voorgesteld, dat men in het adres een zinspeling op het algemeen stemrecht zou opnemen, werd met 89 tegen 21 stemmen verworpen.

Ook kwam de persoonlijke dienstplicht ter sprake. Generaal Brialmont wenschte van de regeering te vernemen, of zij nog in de tegenwoordige zitting een wetsontwerp op den persoonlijke dienstplicht zou indienen.

De minister-president Beernaert zeide, dat het kabinet thans deze vraag niet kon beantwoorden.

Generaal Pontus, de minister van Oorlog, verklaarde, dat hij de vermeerdering der contingenten had ingevoerd en het vraagstuk der reserve tot oplossing had gebracht, maar dat de persoonlijke dienstplicht niet op zijn program stond.

Oostenrijk.— Uit Pesth wordt aan het *Fremdenblatt* gemeld, dat de Hongaarsche Bisschoppen in conferentie zullen bijeenkomen, om te overwegen in hoever de hervormingen, die door de Regeering worden voorgesteld, kunnen worden aangenomen, zonder dat de belangen der Kerk benadeeld worden.

— De primaat van Hongarije, mgr. Vassary, heeft onlangs een mandement uitgevaardigd, waarin op rechtmatige wijze wordt geklaagd over de onwaardige positie, waarin de Paus zich te Rome ziet geplaatst. Dit mandement schijnt indruk te hebben gemaakt. Althans in de liberale Italiaansche pers wordt het heftig aangevallen. De *Tribuna* spreekt hare verwondering er over uit, dat de Oostenrijksche regeering niets deed, om zulke taal te beletten. Het blad hoopt, dat de Italiaansche regeering zal doen gevoelen, dat zij dergelijke taal niet duldt, als zij komt van geestelijke grootwaardigheidsbekleeders.

Die hoop is eenvoudig belachelijk, maar intusschen blijkt hier wederom, hoezeer men der waarheid geweld aandoet, wanneer beweerd wordt, dat de Romeinsche quaestie reeds lang dood en begraven is. Waarom toch zou men zich boos maken over de behandeling van een zaak, welke naar eigen zeggen, onroepelijk tot het verleden behoort?

De Hongaarsche regeering toont inmiddels, dat het haar niet aan lust ontbreekt, om de geestelijkheid te kwellen. Te Komon heeft zij een priester wegens overtreding van de wet, welke op wederrechtelijk wijze het doopen van kinderen uit gemengde huwelijken regelt, tot een maand gevangenisstraf veroordeeld. Dit is een fraai begin voor het kabinet-Weckerlé! Men weet trouwens, dat zijn tot-stand-komen een triomf der liberaal-maçonnieke partij betekent. Tot zijn leden behoort o. a. een broeder van den oud-premier Tisza.

VERSCHEIDENHEDEN.

GROOTE SCHEPEN

Men zegt soms van groote uitvinders, dat ze alle schoone gaven bezitten, behalve de gaaf van het vooruitzicht. Daar ben ik het niet mee eens, want over 't algemeen, als we nu roemen op eene ontdekking, is dat slechts de uitvoering, wel eens de verbetering van eenen droom, ontstaan in den geest van mannen die reeds twee honderd jaar begraven zijn. Dat belet niet dat we al de eer voor ons nemen en met eene soort van minachting van die vroegere geleerden zeggen: Ze moesten nog eens opstaan, ze zouden niet weinig staan kijken.

Welnu, ik geloof dat ze heel eenvoudig zouden antwoorden: „Hebben we 't u niet gezegd?” en ze zouden gelijk hebben; want bijna al de zegeprelen op het gebied van werktuigkunde in onze eeuw zijn slechts de toepassing van principes, in de verleden eeuw verkondigd door mannen, die men voor hunne moeite beloonde met den spotnaam: droomers. De menschen waren toen al zoo vriendelijk als nu!

John Fitch, die voor meer dan een eeuw den eersten stoombootdienst inrichtte op de Delawarerivier, te Philadelphia, aanzag dat zeker als het begin van groote dingen. Met meer klaarheid dan de engelsche poët Tennyson, die de luchteskaders der mogendheden in de toekomst beschrijft „worstelend in het blauwe ruim.”

grappling in the central blue, voorzag John Fitch den dag dat „vloten van packetbooten en oorlogschepen, door stoom bewogen de wateren zouden klieven van den Oceaan.”

De man wilde 50 pond leenen om zijne grootsche gedachten te verwezenlijken, bij proefneming; en een zijner vrienden, na geluisterd te hebben naar de uitlegging van het plan, riep uit: wat jammer dat de arme kerel zot is!

Niemand zal in ernst beweren dat, wanneer Henry Bell, van Helensburgh, begon met de *Comet* te laten varen op de Clyde, in 1812, een stoombootje van een 12tal meters lengte, dat passagiers vervoerde tusschen Glasgow, Greenock en Helensburgh, niemand zal beweren dat Bell alsdan het toppunt zijner verwachtingen meende bereikt te hebben.

Zijne aankondigingen waren, wel is waar, hoogdravend; hij zeide: „De sierlijkheid, comfort, veiligheid en spoed van het schip moeten enkel worden gezien, om de volledige goedkeuringen van het publiek te verwerven.”

Reeds twaalf jaar te voren had Bell aan de admiraliteit voorgesteld— in 1800 — dat zij hare oorlogschepen met stoomkracht zou doen bewegen en hij vond toen een warm verdediger in lord Nelson, welke sprak: „*Mij lords en gentlemen*, indien gij het plan van Bell niet aanvaardt, zullen andere natien het doen en gij zult ten slotte ieder burger in dit land hebben misnoegd. Het moet gelukken, en gij zult Bell aanmoedigen.”

Noch de admiraliteit, noch de andere natien luisterden naar de profetie en Nelson lag reeds lang in het koude graf eer de stoom op oorlogschepen werd gebezigd; Bell's grootsche plannen liepen uit op de *Comet*, die viermaal kleiner was dan onze gewone hedendaagsche bootjes en die zoo licht was, dat ze in stukken vloog toen ze op eenen schoonen dag strandde.

De *Comet*, zooals haar vervaardiger voorzag, was echter de voorlooperster eener aanzienlijke Clydevloot en zeven jaar later werd voor de engelsche koopvaardij-marine eene nieuwe *Comet* gebouwd.

Doch Bell was één van de velen wier geest werkte op het zelfde doel. Allen togen aan den arbeid met gedachten van eindeloze grootheid, terwijl de macht der omstandigheden die grootheid herleidde tot iets heel geringes.

In 't begin dezer eeuw eveneens werd de *Charlotte Dundas*, getuigd „met een nieuw uitgevonden toestel,” bestemd om de oude middelen tot verleen der beweegkracht te vervangen, in het Clyde kanaal beproefd en gelukte er in twee schepen voort te slepen, naar rato van drie mijlen in het uur, tegen een hevigen wind in; doch de proefneming werd daargelaten „uit vrees van de oevers van 't kanaal te beschadigen door zulk een snelheid.”

Dat alles waren slechts proeven van uitvindingen die naar een vast doel streefden en kort daarop begon het tijdperk der groote schepen.

De *Savannah*, de eerste oceaan-stoomboot, had enkel aangehechte paddle-wielen, die gemaakt waren om te dienen wanneer de wind ontbrak; en haar opvolger, de *Royal William* was voor de grootte slechts eene hedendaagsche sleepboot, doch de *Sirius*, in 1837 te Leith gebouwd, had eene lengte van 178 voet, wat reeds aanzienlijk werd. Toch sloeg de bemanning na eenige dagen reizens tot muiten over, inbrengende „dat het eene gekheid was voort te reizen met zulk klein schip.”

De *Sirius* bereikte New-York in een weinig meer, dan achttien dagen, hebbende heel de reis door eene snelheid behouden van 8 mijlen per uur.

Een dag later kwam de *Great Western*, van Bristol, te New-York aan, hebbende de reis afgelegd in minder dan veertien dagen. Deze gelukkig reis bewees de voortreffelijkheid der lengte voor de schepen en hare reeders der *Grand Western Steam Navigation Company*, bewezen den moed hunner overtuiging te bezitten door het bouwen der *Great Britain*, die onze voorvaderen moesten aanzien als het ideaal der scheepsbouwkunst, want het schip was niet alleen het grootste dat ooit van stapel liep, doch daarenboven geheel van ijzer gebouwd.

Met eene lengte van 322 voet en een inhoud van 3270 ton, scheen dit schip een reus in vergelijking met de dwergen van dien tijd, terwijl het slechts een dwerg was, in vergelijking met de reuzen van onze dagen. Zes stevige masten

rezen op met een netwerk van tuigage, zoodat de *Great Britain* een overvloed van zeil kon bijzetten, wanneer de wind gunstig was en de stoomtuigen rust behoeften.

Dit prachtige vaartuig strandde, één jaar na zijne eerste reis en bleef een geheel winter vastzitten op de rotsen van Rathmullen's Point; zeven jaar later werd het geheel herbouwd en tot in 1874 bleef het dienst doen tusschen Liverpool en Australië. Tien jaar later — in 1884 — onderging de *Great Britain* eene totale hervorming en begon als geheel opgetuigd zeilschip den dienst op de Falkland-eilanden, alwaar het thans, lek en buiten dienst, ligt als een nuttelooze romp.

Doch laat ons tot vroegere dagen terug gaan. Bij het van stapel loopen verwerkte de *Great Britain* reeds veel opzien, maar het genie van een Brunel was er noodig om geheel de wereld in opschudding te brengen en hij deed zulks met het bouwen van de *Great Eastern*, dat reuzenschip, wiens ongelukken zijne befaamdheid overtreffen.

De lengte der *Great Eastern* overtrof tweemaal die van de *Great Britain*; hare breedte was 83 voet, haar diepgang 58 en hare tonnemaat 22,500. Paddle-wielen van 58 voet diameter en schroeven van de beste kwaliteit konden haar slecht door het water doen drijven met eene snelheid van 12 knoopen in het uur — eene snelheid waarmee moderne scheepsbouwers zouden lachen.

Als passagiersschip mislukte zij, doch zij legde den eersten transatlantischen kabel — en dat was haar roem. Later vaarde zij langs de kust als drijvende tentoonstelling; nog later konden hare reeders bij slot van rekening er niets mee aanvangen en voor eenige jaren werd het schip, dat Jules Verne eens „de drijvende stad” doopte, onder den hamer gebracht en verkocht in stukken.

Die tegen slag was geene aanmoediging voor het bouwen van reuzenschepen.

De *Cunard Line*, die in 1840 hare loopbaan begon met de *Britannia* en drie andere schepen van gelijke grootte, was lang tevreden met schepen van gewonen omvang en tot dat de *Persia* in 1856 werd gebouwd, had zij geen schepen boven de 2000 ton.

De *Imman-Liners* ebhter met hare betere uitrusting en hare grooter snelheid, kwamen meer in de gunst en de *Cunard Company*, die zich niet wilde laten overtreffen, voegde schip na schip bij hare vloot, tot dat het ideaal van grootheid en snelheid te samen scheen bereikt te zijn met de *Umbria* en de *Etruria*.

De *Red Star Line*, van Antwerpen, bracht grootsche stroomers in de scheepvaart, de *Hamburg-Amerikanische Dampfschiff fahrt Gesellschaft* ruste reuzen uit als de *Furst Bismarck*, doch de *Imman Lini* bezat tot voor een maand de grootste passagiersbooten der wereld in de *City of New-York* en de *City of Paris*.

De *White Star Line* dagteekent haar bestaan als eigenares van packetbooten niet voor 1870; doch toen begon zij met schepen als de *Oceanic*, met 3600 ton machines met 5000 paardenkracht; toen kwamen de *Germanic* en de *Britannic* met toenemende lengte en der companies prachtige vloot wert in 1890 volledigd met de *Majestic* en de *Teutonic*, die, ofschoon van minder tonnemaat dan de grootste Imman-liners, de reusachtigste schepen waren die den Oceaan doorploegden; 't zijn deze booten die gedurende negen overtochten gemiddeld de reis van Engeland naar New-York deden in 5 dagen 18 uren! zelfs de *Teutonic* deed haar in 5 dagen 16 uren!

En nu voor eenige dagen heeft de *Cunard line* het grootste stoomschip der wereld laten van stapel loopen, de *Campania*, die nog grooter snelheid belooft, zij is nog slechts 60 voet minder lang dan de *Great Eastern*. doch hare kracht is zoo groot, dat zij de baren zal doorklieven met eene snelheid, die letterlijk ons den adem afsnijdt.

Extelsior! Altijd hooger! dat is de leus onzer eeuw en wanneer het nageslacht op ons terugblikken zal, misschien zou het dan kunnen zijn met medelijden, doch met minachting nooit. Want als de twintigste eeuw zal voortbrengen wat de negentiende heeft voortgebracht, dan zullen de menschen niet meer gaan, doch vliegen: de spoorwegen niet meer rijden, doch bliksemsnel zich voortslingeren; de schepen niet meer varen, doch springen over de oceaan.

En zal het beter gaan?

NOTICIANAN DI CABEL.

Paris, 24 Dic. — Cámara di diputadonan a ratificá e convención comercial entre Francia i Estados Unidos.

Messrs. Deroulède i Clemenceau a bringá na St. Ouen. Ningún di dos a sali heridá.

Realistanan a caba di dirigi príncipe Víctor Bonaparte, koe ta na Bruselas, un manifiesto. Mr. Gladstone a yegá Biarritz.

Viena. — Tabatin lamantamento serio den dos prisión.

Paris, 26 Dic. — Na consecuencia di un discusión fuerte riba pregunta di Mr. Millevoye, koe tabata alegá koe cierta cantidad di compañía di canal di Panamá a ser empleá pa gobierno, Cámara di diputadonan a votá na favor di gabinete coe 353 voto contra 91.

Pa motivo di un bahamento chiquito tabatin un pánico na Bolsa, ma esai a desaparecé bien pronto.

Paris, 28 Dic. — Courant *Gaulois* koe a bisa koe presidente Carnot a recibí 200,000 franc di compañía di canal di Panamá, a ser oficialmente desmentí.

Coe 335 voto contra 193, Cámara di diputadonan a expresá su sentimiento di no por aceptá e convención comercial franco-suiza.

Pa motivo di promer dia di anja nobo, Parlamento a cerrá su sessionan té dia 10 di Enero prox:

Frio pisá na Estados Unidos di América i nan ta anunciá un mal tempoe den Atlántico.

Na resulta di algún rumor, sin sabi su origen, di próximo dimisión di Mr. Freycinet, renta francés a bahá un poco.

Paris, 29 Dic. Academia di Ciencias a condecorá Mr. Pasteur coe un medalla di oro.

San Peterburgo. — Varios oficial, acusá di conspiracion contra Zar, a ser arrestá.

New York. — Vapor *Noortaland* di *Red Star line* a ser remolcá pa vapor *Ohio* hiba Queenstown. *Noortaland* tabatin un defecto na su máquina.

Vapor *Umbria* no a yegá ainda i su tardanza ta inspira grandi inquietud.

BEKENDMAKING.

Dr. J. M. Coates Cole, geneesheer belast met de armenpraktijk voor het stadsdistrict bewesten de haven, tevens belast met de armenpraktijk in de 3e. en 4e. districten, brengt ter kennis van het algemeen dat hij voorloopig met ter woon gevestigd is op Mundo Novo, en dat hij bovendien van 7 tot 8 uren des ochtends te spreken zal zijn in de Nanny Steeg huis 115.

Curaçao 22 December 1892.

JENEVER en CURACAO LIKEUR

van het beroemde merk *Ooijevaar* uit de fabriek van J. H. Henkes, Delftshaven, verkrijgbaar of steeds voorhanden bij den ondergeteekende, tegen zeer matigen prijs:

Curaçao, den 5n Novbr 1892.

C. SPROCK Cz.

LO QUE SE LE HIZO AL REY DE PERSIA

Voy á contar lo que pasó á un cierto gran Rey de Persia. Por supuesto, era rico y sus rentas ascendían á mucho más de lo que él podía gastar. Pues bien, uu día su capital fué invadida por un numeroso ejército musulmán que dió una tunda á los persas é hicieron prisionero al Rey. ¿Y qué crees lector que hicie-

ron con él? ¿Crees que le hirvieron en aceite ó que le decapitaron? Nada de eso; no le hicieron daño alguno; solo le encerraron en su propia tesorería, llevándose la llave en el bolsillo. Allí le tenían en un gran salón lleno de diamantes, perlas, esmeraldas, rubis, záfiro y toda clase de piedras preciosas, además de una gran cantidad de dinero. Su Majestad se figuró que, teniendo todo en cuenta, no le iba muy mal; pues allí estaba vivo y sano y rodeado de todas sus riquezas y dijo para sí: "los musulmanes no son tan malos; es verdad que han matado algunos miles de persas, pero eso no significa nada." Poco después, sin embargo, se le antojó al Rey echar un bocado y trató de abrir la puerta, llamó, gritó y por fin dió patadas á la puerta, pero sin resultado, porque, aunque los musulmanes le habían dejado su dinero omitieron hacer arreglos para que comiera; de manera que aquí estaba el Rey con dinero suficiente para comprarse todo el mercado de Covent Garden, pero sin un pedazo de pan para satisfacer las necesidades del estómago, ó, una gota que beber. Ahora se ve lo que aconteció — unas tres semanas después, los persas se sublevaron, echaron fuera á los musulmanes y fueron en busca del Rey y por fin le hallaron en su tesorería, tirado en el suelo, habiendo fallecido de hambre.

Ahora, lo más particular es que, el que no es muerto de golpe, se muere de hambre, como le sucedió al Rey de Persia. ¿No lo crees tu lector? Veremos! El Señor Matthew Clayson, que vive en N.º 206 Thomas Street, West Gorton, Manchester, un hombre honrado, como nos consta, el día 26 de Diciembre último escribió á Londres y en su carta dice: "No podía comer lo que se me ponía delante." ¿Por qué no? El dice que se encontró en este estado en Mayo de 1890; hasta entonces siempre se había encontrado sano, robusto y con mucho ánimo; después empezó á sentirse pesado, adormido y sin ánimo para nada. "Empecé," dice él, "á sentir gran opresión en el pecho y á los costados, aún después de haber participado de la comida más sencilla y ligera, acompañada de dolores fuertes de vientre. Apenas podía respirar y en vía á mi empleo, tenía que descansar con frecuencia y batallar para recobrar mi aliento. Más tarde me entró una tos desagradable y cuando me levantaba de la cama me parecía que me iba á sofocar; lo que continuaba por algunas horas. Siempre estaba sin aliento y la gente me decía que estaba padeciendo de asma. De día en día me hallaba peor y no encontraba ni satisfacción ni goce en la vida. Día y noche estaba abatido y con dificultad iba y volvía de mi trabajo. Fui á un médico en Clowes Street quien me dijo que estaba padeciendo de influenza y bronquitis y me dió medicinas que no me aliviaron. Viendo el mal estado en que estaba los gefes de la casa donde estoy empleado me dieron permiso para ausentarme y me aconsejaron cambio de aire. Fui á la isla de Man, pero estuve malo todo el tiempo que permanecí allí y regresé á casa peor de salud que cuando salí de ella.

"A fines de Setiembre de 1890 fui á dar un paseo á coche hasta Bowdon y allí un amigo mencionó El Jarabe Curativo de la Madre Seigel, añadiendo que le había curado. Compré una botella en el almacén de Cadman en Clowes Street y fué tan grande el alivio que en unos pocos días me sentí que podía correr á mi trabajo y como si me hubiesen levantado un gran peso de encima. Cuando concluí la botella ya estaba bueno y desde entonces no he vuelto á sentir más dolores ni falta de respiración.

"Hace cuarenta años que he vivido en esta vecindad y veinte y ocho años que trabajo en la misma casa."

(Firmada) MATTHEW CLAYSON.

El Rey de Persia pereció entre sus joyas porque no tenía que comer. Personas que sufren de indigestión y dispepsia, tienen dolores y con frecuencia mueren en medio de la abundancia, porque no pueden comer. A nuestro amigo, el Sor. Clayson casi le sucede lo mismo. Asma, que es causada por los nervios ser envenenados por mala sangre, es uno de los síntomas. Ahora dime: ¿Has conocido á alguna persona que sufra de alguna enfermedad sería mientras pueda comer bien y digerir lo que coma? No, ni jamás lo verás. ¿Y por qué no? Porque la enfermedad empieza con indigestión y concluye con el enfermo morirse

hambre. Así sería si la Madre Seigel no pudiera curarlo. De todos modos el Sor. Clayson cree que lo puede curar y de ese modo piensan muchas otras personas.

TE KOOP

BIJ

I. S. SCHEIDELAAR

Breedestraat — Overzijde

Holl; sigaren, per laatste Holl: boot ontvangen.

Curacao, 17 December 1892.

LUZ
DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ,
NEW YORK.

Libro de Explosión, Huma y Mal Olor.

— De Venta Por —

Las Ferreterías y Almacenes de Viveros.

BOTICA DEL CRMEN

ta ofrecé di venta:

St. Rafael

na kaha i na fleisjje

Eau de Vichy marká Hopital

" " " " Celestin

" " " " Grille

" " " " Chomel

Di mihó calidad di anaar di
fió i kitara.

Diferente sorto di medicina patentá

di Grimault & Co. Paris, como:

Pambotane, Apioline, Capsules

Genevri, Pilules purgatives

Dr. Casenave, Pilules anthiher-

petiques, Fruit Julien, Elixir

Baudry, Sirop de Dusourd,

Sirop de quina ferrigineux,

Pate laitue, Vin de Pepsin.

Diferente sorto di medicina pa-

tentá frescoe recibí, masjá solicitá

aki, como:

Peptonat de Fer Robin,

Vin d'Hémoglobine Soluble de

Dr. Deschiens.

Diferente sorto di cos doesji, como:

Kandysuiker korá, blanco i gel,

Chuculati koe crema, Dader

koe crema, Gom-bonbons

grandi di toer epló,

Diferente sorto di esencia pa

traha "puddings" i koeki.

Aparato pa boeta Puier

contra insecto.

Cacao coe marka Blooker

& Bendorp.

BINJA CORRA, como:

Leognan na fleisjje hinter i mitar

St. Emilion na fleisjje hinter

i mitar i na damazjan.

BINJA BLANCHE como:

Hochheimer, Niersteiner, Brau-

neberger, Zeltinger Mosel,
Duitsche champagne.

BINJA DOESJI como:

Tokayer, Malaga

i tambe un gran surtido di binja

medicinal como:

Vin de Bugeaud, Vin quina au

Malaga, Vin quina au Malaga

ferrugineux, Vin de Peptone,

etc. etc. etc.

Hochstetter maagbitter.

Thee di Souchon.

Sodawato.

Milk cream.

i diferente soorto di habon me-
dicinal.

GEBROEDERS MARGRY EN SNICKERS.

NEDERLAND ROTTERDAM.

Groot atelier van alle soorten van
marmen-, steen-, koper-, ijzer- en
houtwerken.

Specialiteit in alle soorten van mo-
numenten.

Op aanvraag worden teekeningen
gratis toegezonden.

De prijzen zoo redelijk mogelijk.

De verzending der stukken naar
Curaçao geschiedt in goede verpak-
king, verzekerd, en vrij van alle on-
kosten.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK.

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1892.	Caracas.	Venezuel.	Philadelphia	Caracas.	Venezuela.	Philadelphia
Vertrekt van New York....	Nov. 2	Nov. 12	Nov. 23	Dec. 3	Dec. 14	Dec. 24
Komt aan te CURAÇAO....	" 9	" 18	" 29	" 9	" 20	" 30
Vertrekt van	" 10	" 19	" 30	" 10	" 21	" 31
Komt aan te PTO. CABELLO	" 10	" 20	Dec. 1	" 11	" 22	Enro. 1
Vertrekt van	" 11	" 21	" 1	" 12	" 23	" 2
Komt aan te LA GUAYRA..	" 11	" 22	" 2	" 14	" 25	" 3
Vertrekt van	" 15	" 25	" 6	" 16	" 27	" 6
Komt aan te PTO. CABELLO	" 16	" 26	" 7	" 17	" 28	" 7
Vertrekt van	" 16	" 26	" 7	" 18	" 28	" 8
Komt aan te CURAÇAO....	" 17	" 27	" 8	" 18	" 29	" 8
Vertrekt van	" 18	" 28	" 9	" 20	" 30	" 10
doet LA GUAYRA aan	" 19	" 30	" 10	" 21	" 31	" 11
om passagiers en Mails aan						
wal te zetten en in te nemen.						
Komt aan te New-York..	" 25	Dec. 6	" 16	" 27	Enro. 6	" 17

Stoomschip Maracaibo.

Vertrekt van CURAÇAO.....	Nov. 19	Nov. 30	Dec. 10	Dec. 21	Dec. 31
Komt aan te MARACAIBO.....	" 20	Dec. 1	" 11	" 22	Enro. 1
Vertrekt van	" 26	" 6	" 17	" 27	" 6
Komt aan te CURAÇAO.....	" 27	" 7	" 18	" 28	" 7

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,

Agents.

PEPSINA DE HOGG

RECETADA POR EL CUERPO MEDICO DESDE 1854
La PEPsINA titulada de HOGG, es cinco veces mas activa que la
Pepsina amilacea.

- 1. PILDORAS DE PEPsINA PURA ACIDIFICADA. Malas de estomago, digestiones difíciles, gastralgia, etc.
- 2. PILDORAS DE PEPsINA con NITROGENO. Malas digestiones de personas débiles y anémicas.
- 3. PILDORAS DE PEPsINA con IODURO DE NITROGENO. Dispepsia complicada de linfatismo, de raquitismo, etc.

Estas píldoras son muy solubles en el estomago.

HOGG, 2, RUE CASTIGLIONE, PARIS y FARMACIAS.

ACEITE de HOGG

HIGADO FRESCO, BACALAO, NATURAL, MEDICINAL

El mejor que existe puesto que ha obtenido la mas alta recompensa en la

Exposicion UNIVERSAL DE PARIS DE 1889

Recetado desde 40 AÑOS en Francia, en Inglaterra, en España, en Portugal, en el
Brasil y en todas las Repúblicas Hispánico-Americanas, por los primeros médicos del
mundo entero, contra las enfermedades del Pecho, Tos, Personas débiles,
los Niños raquíticos, Hemeros, Erupciones del cutis, etc.

Es mucho mas activo que las Emulsiones que contienen mitad de agua, y que los aceites
blancos de Noruega, cuya espesura les hace perder una gran parte de sus propiedades curativas.

Se vende solamente en frascos TRIANGULARES. — Enjane sobre la etiqueta el SELLO AZUL del Estado Francés

SOLO PROPIETARIO: HOGG, 2, rue Castiglione, PARIS, y EN TODAS LAS FARMACIAS.

ron con él? ¿Crees que le hirvieron en aceite ó que le decapitaron? Nada de eso; no le hicieron daño alguno; solo le encerraron en su propia tesorería, llevándose la llave en el bolsillo. Allí le tienen en un gran salón lleno de diamantes, perlas, esmeraldas, rubis, záfiro y toda clase de piedras preciosas, además de una gran cantidad de dinero. Su Majestad se figuró que, teniendo todo en cuenta, no le iba muy mal; pues allí estaba vivo y sano y rodeado de todas sus riquezas y dijo para sí: "los musulmanes no son tan malos; es verdad que han matado algunos miles de persas, pero eso no significa nada." Poco después, sin embargo, se le antojó al Rey echar un bocado y trató de abrir la puerta, llamó, gritó y por fin dió patadas á la puerta, pero sin resultado, porque, aunque los musulmanes le habían dejado su dinero omitieron hacer arreglos para que comiera; de manera que aquí estaba el Rey con dinero suficiente para comprarse todo el mercado de Covent Garden, pero sin un pedazo de pan para satisfacer las necesidades del estómago, ó, una gota que beber. Ahora se ve lo que aconteció — unas tres semanas después, los persas se sublevaron, echaron fuera á los musulmanes y fueron en busca del Rey y por fin le hallaron en su tesorería, tirado en el suelo, habiendo fallecido de hambre.

Ahora, lo más particular es que, el que no es muerto de golpe, se muere de hambre, como le sucedió al Rey de Persia. ¿No lo crees tu lector? Veremos! El Señor Matthew Clayson, que vive en N.º 206 Thomas Street, West Gorton, Manchester, un hombre honrado, como nos consta, el día 26 de Diciembre último escribió á Londres y en su carta dice: "No podía comer lo que se me ponía delante." ¿Por qué no? El dice que se encontró en este estado en Mayo de 1890; hasta entonces siempre se había encontrado sano, robusto y con mucho ánimo; después empezó á sentirse pesado, adormido y sin ánimo para nada. "Empecé," dice él, "á sentir gran opresión en el pecho y á los costados, aún después de haber participado de la comida más sencilla y ligera, acompañada de dolores fuertes de vientre. Apenas podía respirar y en vía á mi empleo, tenía que descansar con frecuencia y batallar para recobrar mi aliento. Más tarde me entró una tos desagradable y cuando me levantaba de la cama me parecía que me iba á sofocar; lo que continuaba por algunas horas. Siempre estaba sin aliento y la gente me decía que estaba padeciendo de asma. De día en día me hallaba peor y no encontraba ni satisfacción ni goce en la vida. Día y noche estaba abotado y con dificultad iba y volvía de mi trabajo. Fui á un médico en Clowes Street quien me dijo que estaba padeciendo de influenza y bronquitis y me dió medicinas que no me aliviaron. Viendo el mal estado en que estaba los gefes de la casa donde estoy empleado me dieron permiso para ausentarme y me aconsejaron cambio de aire. Fui á la isla de Man, pero estuve malo todo el tiempo que permanecí allí y regresé á casa peor de salud que cuando salí de ella.

"A fines de Setiembre de 1890 fui á dar un paseo á coche hasta Bowdon y allí un amigo mencionó El Jarabe Curativo de la Madre Seigel, añadiendo que le había curado. Compré una botella en el almacén de Cadman en Clowes Street y fué tan grande el alivio que en unos pocos días me sentí que podía correr á mi trabajo y como si me hubiesen levantado un gran peso de encima. Cuando concluí la botella ya estaba bueno y desde entonces no he vuelto á sentir más dolores ni falta de respiración.

"Hace cuarenta años que he vivido en esta vecindad y veinte y ocho años que trabajo en la misma casa."

(Firmada) MATTHEW CLAYSON.

El Rey de Persia pereció entre sus joyas porque no tenía que comer. Personas que sufren de indigestión y dispepsia, tienen dolores y con frecuencia mueren en medio de la abundancia, porque no pueden comer. A nuestro amigo, el Sor. Clayson casi le sucede lo mismo. Asma, que es causada por los nervios ser envenenados por mala sangre, es uno de los síntomas. Ahora dime: ¿Has conocido á alguna persona que sufra de alguna enfermedad sería mientras pueda comer bien y digerir lo que coma? No, ni jamás lo verás. Y por qué no? Porque la enfermedad empieza con indigestión y concluye con el enfermo morirse

hambre. Así sería si la Madre Seigel no pudiera curarlo. De todos modos el Sor. Clayson cree que lo puede curar y de ese modo piensan muchas otras personas.

TE KOOP

BIJ

I. S. SCHEIDELAAR

Breedestraat — Overtzide

Holl; sigaren, per laatste Holl: boot ontvangen.

Curacao, 17 December 1892.

LUZ

DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ,

NEW YORK.

Libro de Explosión, Hame y Mal Olor.

De Venta Por

Las Ferreterías y Almacenes de Viveros.

BOTICA DEL CRMEN

ta ofrecé di venta:

St. Rafael

na kaha i na fleisjio

Eau de Vichy marká Hôpital

" " " " Célestin

" " " " Grille

" " " " Chomel

Di mihó calidad di snaar di fió i kitara.

Diferente sorto di medicina patentá di Grimault & Co. Paris, como:

Pambotane, Apioline, Capsules

Genevriar, Pilules purgatives

Dr. Casenave, Pilules anthiher-

petiques, Fruit Julien, Elixir

Baudry, Sirop de Dusourd,

Sirop de quina ferrigineux,

Pate laitue, Vin de Pepsin.

Diferente sorto di medicina patentá frescoe recibí, masjá solicitá aki, como:

Peptonat de Fer Robin, Vin d'Hémoglobine Soluble de Dr. Deschiens.

Diferente sorto di cos doesji, como: Kandysuiker korá, blanco i gel, Chuculati koe crema, Dader

koe crema, Gom-bonbons grandi di toer coló,

Diferente sorto di esencia pa traha "puddings" i koeki.

Aparato pa boeta Puier contra insecto.

Cacao coe marka Blooker & Bendorp.

BINJA CORRA, como: Leognan na fleisjio hinter i mitar

St. Emilion na fleisjio hinter i mitar i na damazjan.

BINJA BLANCHE como: Hochheimer, Niersteiner, Brau-

neberger, Zeltinger Mosel, Duitche champagne.

BINJA DOESJI como: Tokayer, Malaga

i tambe un gran surtido di binja medicinal como:

Vin de Bugeaud, Vin quina au Malaga, Vin quina au Malaga

ferrugineux, Vin de Peptone, etc. etc. etc.

Hochstetter maagbitter.

Thee di Souchon.

Sodawato.

Milk cream.

i diferente soorto di habon medicinal.

GEBROEDERS MARGRY EN SNICKERS.

NEDERLAND ROTTERDAM.

Groot atelier van alle soorten van marmen-, steen-, koper-, ijzer- en houtwerken.

Specialiteit in alle soorten van monumenten.

Op aanvraag worden teekeningen gratis toegezonden.

De prijzen zoo redelijk mogelijk.

De verzending der stukken naar Curaçao geschiedt in goede verpakking, verzekerd, en vrij van alle onkosten.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSEHEN

NEW-YORK.

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1892.	Caracas.	Venezuel.	Philadelphia	Caracas.	Venezuela.	Philadelphia
Vertrekt van New York	Nov. 2	Nov. 12	Nov. 23	Dic. 3	Dic. 14	Dic. 24
Komt aan te CURAÇAO	" 18	" 29	" 9	" 20	" 31	" 1
Vertrekt van	" 9	" 19	" 30	" 10	" 21	" 31
Komt aan te PTO. CABELLO	" 10	" 20	" 1	" 11	" 22	" 1
Vertrekt van	" 21	" 1	" 12	" 12	" 23	" 2
Komt aan te LA GUAYRA	" 11	" 22	" 2	" 14	" 25	" 3
Vertrekt van	" 15	" 25	" 6	" 16	" 27	" 6
Komt aan te PTO. CABELLO	" 16	" 26	" 7	" 17	" 28	" 7
Vertrekt van	" 17	" 27	" 8	" 18	" 29	" 8
Komt aan te CURAÇAO	" 18	" 28	" 9	" 20	" 30	" 10
Vertrekt van	" 19	" 30	" 10	" 21	" 31	" 11
doet LA GUAYRA aan	" 19	" 30	" 10	" 21	" 31	" 11
om passagiers en Mails aan wal te zetten en in te nemen.	" 19	" 30	" 10	" 21	" 31	" 11
Komt aan te NEW-YORK	" 25	Dec. 6	" 16	" 27	Enro.	" 17

Stoomschip Maracaibo.

Vertrekt van CURAÇAO	Nov. 19	Nov. 30	Dic. 10	Dic. 21	Dic. 31
Komt aan te MARACAIBO	" 20	Dic. 1	" 11	" 22	Enro.
Vertrekt van	" 26	" 7	" 17	" 28	" 6
Komt aan te CURAÇAO	" 27	" 8	" 18	" 29	" 7

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,

Agents.

PEPSINA DE HOGG

RECELETA POR EL CUERPO MEDICO DESDE 1854
La PEPSINA titulada de HOGG, es cinco veces mas activa que la Pepsina amilacea.

- 1. PÍLDORAS DE PEPSINA PURA ACIDIFICADA. Males de estómago, digestiones difíciles, gastralgia, etc.
- 2. PÍLDORAS DE PEPSINA EN HIERRO reducida por el HÍDROGENO. Males digestivos de personas débiles y anémicas.
- 3. PÍLDORAS DE PEPSINA CON YODURO DE HIERRO. Dispepsia complicada de linfatismo, de reumatismo, etc.

Estas píldoras son muy solubles en el estómago.

HOGG, 2, RUE CASTIGLIONE, PARIS y FARMACIAS.

ACEITE DE HOGG

ACEITE FRESCO, BACALAO, NATURAL, MEDICINAL.

El mejor que existe puesto que ha obtenido la mas alta recompensa en la Exposición Universal de Paris de 1889

Recetado desde 40 AÑOS en Francia, en Inglaterra, en España, en Portugal, en el Brasil y en todas las Repúblicas Hispano-Americanas, por los primeros médicos del mundo entero, contra las enfermedades del Pecho, Tos, Personas débiles, los Niños raquíticos, Hemorroides, Erupciones del cutis, etc.

Es mucho mas activo que las Emulsiones que contienen mitad de agua, y que las aceites blancos de Noruega, cuya aplicación les hace perder una gran parte de sus propiedades curativas. Se vende solamente en frascos TRIANGULARES. — Enjase sobre la etiqueta el SELLO AZUL del Estado Francés. SOLO PROPIETARIO: HOGG, 2, rue Castiglione, PARIS, Y EN TODAS LAS FARMACIAS.